

Brüssel, 25. juuni 2020
REV1 – asendab 5. aprilli 2019. aasta
teate

TEADE SIDUSRÜHMADELE

ÜHENDKUNINGRIIGI VÄLJAASTUMINE ELIST NING ELI ÕIGUSNORMID VÄIKELAEVADE JA JETTIDE VALDKONNAS

Alates 1. veebruarist 2020 on Ühendkuningriik Euroopa Liidust välja astunud ja temast on saanud kolmas riik¹. Väljaastumislepinguga² on ette nähtud üleminekuperiood, mis lõpeb 31. detsembril 2020³. Kuni selle kuupäevani kohaldatakse ELi õigust täies ulatuses Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis⁴.

Üleminekuperioodi jooksul peavad EL ja Ühendkuningriik läbirääkimisi uue partnerluslepingu üle, millega nähakse eeskätt ette vabakaubanduspiirkond. Ei ole aga kindel, kas uus partnerlusleping sõlmitakse ja jõustub üleminekuperioodi lõpus. Igal juhul hakkavad uuel lepingul põhineva suhte korral turulepääsu tingimused olema väga erinevad sellest, kuidas Ühendkuningriik osaleb siseturul,⁵ ELi tolliliidus ning käibemaksu- ja aktsiisivaldkonnas.

Seetõttu tuletatakse kõigile huvitatud isikutele ja eeskätt ettevõtjatele meelde, milline on õiguslik olukord pärast üleminekuperioodi lõppu (osa A allpool). Lisaks selgitatakse käesolevas teates väljaastumislepingu teatavaid asjakohaseid väljaastumisega seotud sätteid (osa B allpool) ning õigusnorme, mida kohaldatakse Põhja-Iirimaal pärast üleminekuperioodi lõppu (osa C allpool).

Soovitused sidusrühmadele

- ¹ Kolmas riik on riik, mis ei ole ELi liige.
- ² Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise leping (ELT L 29, 31.1.2020, lk 7) (edaspidi „väljaastumisleping“).
- ³ Üleminekuperioodi võib pikendada ühe korra enne 1. juulit 2020 ühe kuni kahe aasta võrra (väljaastumislepingu artikli 132 lõige 1). Ühendkuningriigi valitsus on siiani üleminekuperioodi pikendamise välistanud.
- ⁴ Võttes arvesse teatavaid väljaastumislepingu artiklis 127 sätestatud erandeid, mis ei ole käesoleva teate kontekstis asjakohased.
- ⁵ Eelkõige ei ole vabakaubanduslepinguga ette nähtud (kaupade ja teenuste valdkonnas) selliseid siseturu põhimõtteid nagu vastastikune tunnustamine, päritoluriigi põhimõte ja ühtlustamine. Samuti ei kõrvalda vabakaubandusleping tolliformaalsusi ja -kontrolle, sealhulgas neid, mis puudutavad kaupade päritolu ja nende valmistamiseks kasutatud sisendeid, ega impordi- ja ekspordikeeldusid ja -piiranguid.

Käesolevas teates kirjeldatud tagajärgedega toimetulemiseks soovitatakse väikelaevade ja jettide tootjatel teha eeskätt järgmist:

- tagada, et direktiiviga 2013/53/EL nõutavad vastavussertifikaadid ja ehitusjärgse hindamise identifitseerimiskoodid väljastab ELi teavitatud asutus ning et unikaalse tootja koodi annab ELi liikmesriigi asutus või volitatud riiklik organ;
- tagada, et volitatud esindajad ja importijad täidavad asukohanõuded, ning kohandada vastavalt vajadusele märgistust.

A. ÕIGUSLIK OLUKORD PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei kohaldata Ühendkuningriigi⁶ suhtes enam väikelaevu ja jette käsitlevaid ELi õigusnorme, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta direktiivi 2013/53/EL väikelaevade ja jettide kohta⁷. Sellel on eelkõige järgmised tagajärjed.

1. ELI TURULE LASTUD VÄIKELAEVAD JA JETID – ÜLDISED ASPEKTID

Seoses mõnes ELi liikmesriigis asutatud teavitatud asutuse väljastatud sertifikaadi vajalikkusega, nõudega, et volitatud esindaja peab olema asutatud ELis, ja importija tuvastamisega vt 13. märtsi 2020. aasta teate „Teade sidusrühmadele – Ühendkuningriigi väljaastumine ja ELi normid tööstustoodete valdkonnas“⁸ A osa.

2. UNIKAALSE TOOTJA KOODI ANDMINE – ÜLDNÕUDED

Direktiivi 2013/53/EL I lisa A osa punkti 2.1 kohaselt peavad kõik veesõidukid olema märgistatud identifitseerimisnumbriga, mis sisaldab muu hulgas „liikmesriigi riikliku asutuse antud unikaalset tootja koodi“.

Komisjoni 3. jaanuari 2017. aasta rakendusmäärusega (EL) 2017/1 veesõidukite identifitseerimine korra kohta⁹ on ette nähtud, et unikaalse tootja koodi annavad liikmesriigi asutused või volitatud riiklikud organid¹⁰.

Liikmesriigis asutatud tootjad peavad esitama unikaalse tootja koodi saamise taotluse riiklikule asutusele või riiklikule organile selles liikmesriigis, kus nad on asutatud¹¹.

⁶ Seoses direktiivi 2013/53/EL kohaldamisega Põhja-Iirimaa suhtes vt käesoleva teate C osa.

⁷ ELT L 354, 28.12.2013, lk 90.

⁸ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/industrial-products_et.pdf.

⁹ ELT L 1, 4.1.2017, lk 1.

¹⁰ Rakendusmääruse (EL) 2017/1 artiklid 4 ja 5.

¹¹ Rakendusmääruse (EL) 2017/1 artikkel 6.

Kolmandas riigis asutatud tootjad peavad esitama taotluse riiklikule asutusele või riiklikule organile selles liikmesriigis, kus nad kavatsevad veesõiduki turule lasta. Taotlus tuleb esitada ainult ühes liikmesriigis¹².

Pärast üleminekuperioodi lõppu ei ole enam võimalik lasta turule veesõidukeid, millel on Ühendkuningriigi antud unikaalne tootja kood. Seepärast peaksid asjaomased tootjad saama mõnelt ELi liikmesriigilt uue unikaalse koodi.

2.1. Tagajärjed Ühendkuningriigis asutatud tootjatele, kellel on Ühendkuningriigi asutuse antud unikaalne tootja kood

Ühendkuningriigis asutatud tootjad, kellel on praegu Ühendkuningriigi asutuste antud unikaalne tootja kood ja kes kavatsevad pärast üleminekuperioodi lõppu oma tooteid ELi turule lasta, loetakse kolmandas riigis asutatud tootjateks. Seepärast peavad nad esitama uue unikaalse tootja koodi saamise taotluse riiklikele asutustele selles ELi liikmesriigis, kus nad kavatsevad veesõiduki turule lasta.

2.2. Tagajärjed kolmandas riigis asutatud tootjatele, kellel on Ühendkuningriigi asutuse antud unikaalne tootja kood

Kolmandas riigis asutatud tootjad, kellel on praegu Ühendkuningriigi asutuste antud unikaalne tootja kood ja kes kavatsevad oma tooteid pärast üleminekuperioodi lõppu ELi turule lasta, peavad esitama uue unikaalse tootja koodi saamise taotluse riiklikele asutustele selles ELi liikmesriigis, kus nad kavatsevad veesõiduki turule lasta.

2.3. Tagajärjed ELi liikmesriigis asutatud tootjatele, kellel on ELi liikmesriigi antud unikaalne tootja kood

Tagajärgi ei ole.

3. UNIKAALSE TOOTJA KOODI ANDMINE- EHTUSJÄRGSE VASTAVUSHINDAMISE MENETLUS

Kui kohaldatakse direktiivi 2013/53/EL artiklites 19 ja 23 osutatud ehitusjärgse vastavushindamise menetlust, asendatakse unikaalne tootja kood ehitusjärgse hindamise identifitseerimiskoodiga, mille annab teavitatud asutusele selle liikmesriigi riiklik asutus, kus teavitatud asutus on asutatud¹³.

Pärast üleminekuperioodi lõppu ELi turule lastud toodetele, mida on ehitusjärgse hindamise menetluse kohaselt hinnatud, annab ehitusjärgse hindamise identifitseerimiskoodi seega selle liikmesriigi riiklik asutus, kus on asutatud teavitatud ELi asutus.

Täiendavat teavet tagajärgede kohta, mille Ühendkuningriigi väljaastumine toob kaasa vastavushindamise menetlustele, mille puhul on nõutav teavitatud asutuse

---

¹² Rakendusmääruse (EL) 2017/1 artikkel 7.

¹³ Direktiivi 2013/53/EL V lisa 3. jao neljas lõik ja rakendusmääruse (EL) 2017/1 artikkel 8.

sekkumine, on esitatud eespool nimetatud teates sidusrühmadele tööstustoodete valdkonna kohta.

B. VÄLJAASTUMISLEPINGU ASJAKOHASED VÄLJAASTUMISEGA SEOTUD SÄTTED

1. ENNE ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU ELI VÕI ÜHENDKUNINGRIIGI TURULE LASTUD VÄIKELAEVAD JA JETID

Väljaastumislepingu artikli 41 lõikes 1 on sätestatud, et enne üleminekuperioodi lõppu seaduslikult ELi või Ühendkuningriigi turule lastud olemasoleva ja selgelt tuvastatava kauba võib ELi või Ühendkuningriigi turul jätkuvalt kättesaadavaks teha ja see võib kõnealuse kahe turu vahel ringelda, kuni see jõuab lõppkasutajani. Samuti võib sellise kauba võtta kasutusele ELi või Ühendkuningriigi turul, kui see on ette nähtud liidu õiguse kohaldatavate sätetega.

Kui ettevõtja tugineb sellele sättele, on tal kohustus mis tahes asjaomase dokumendi abil tõendada, et kaup lasti ELis või Ühendkuningriigis turule enne üleminekuperioodi lõppu¹⁴.

Nimetatud sätte kohaldamisel tähendab „turule laskmine“ kauba esmakordset tasu eest või tasuta tarnimist turule kaubandustegevuse käigus kas turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks¹⁵. „Kauba tarnimine selle turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks“ tähendab, et „olemasolevast ja selgelt tuvastatavast kaubast saab pärast tootmisfaasi kahe või enama juriidilise või füüsilise isiku vahel sõlmitava sellise kirjaliku või suulise kokkuleppe ese, millega antakse üle asjaomase kauba omandiõigus, mõni muu asjaõigus või valdus, või sellise pakkumise ese, millega tehakse juriidilis(t)ele või füüsilis(t)ele isiku(te)le ettepanek taoline kokkulepe sõlmida“¹⁶. „Kasutuselevõtt“ on „kauba esmakordne kasutamine liidus või Ühendkuningriigis lõppkasutaja poolt selleks ettenähtud eesmärgil või laevavarustuse paigaldamine laeva pardale“¹⁷.

See tähendab, et enne üleminekuperioodi lõppu kõnealuse määratluse kohaselt Ühendkuningriigi turule lastud väikelaevu ja jette, millel on Ühendkuningriigis antud unikaalne tootja kood, võib pärast üleminekuperioodi lõppu jätkuvalt ELis kättesaadavaks teha (nt võib jätkata nende tarnimist turustamiseks või kasutamiseks) ja need võivad ELis kasutusse jääda ning vastupidi.

Näide. Väikelaevu ja jette, mille Ühendkuningriigis asuv tootja müüs enne üleminekuperioodi lõppu Ühendkuningriigis asuvale hulgimüüjale (st lasi turule) Ühendkuningriigis asutatud teavitatud asutuse väljastatud sertifikaadi alusel ning millel on Ühendkuningriigi antud unikaalne tootja kood, võib pärast üleminekuperioodi lõppu kõnealuse sertifikaadi ja Ühendkuningriigis antud unikaalse tootja koodi alusel ELis jätkuvalt edasi turustada ja kasutada. See ei piira

¹⁴ Väljaastumislepingu artikkel 42.

¹⁵ Väljaastumislepingu artikli 40 punktid a ja b.

¹⁶ Väljaastumislepingu artikli 40 punkt c.

¹⁷ Väljaastumislepingu artikli 40 punkt d.

kohustust nimetada uus ELis asutatud volitatud esindaja, kui praegune esindaja asub Ühendkuningriigis, nagu on täpsustatud eespool jaotises A.1.

Lisateavet turule laskmise põhimõtte ja turule laskmise tõendamise kohta on esitatud eespool nimetatud 13. märtsi 2020. aasta teate „Teade sidusrühmadele – Ühendkuningriigi väljaastumine ja ELi normid tööstustoodete valdkonnas“ B osas.

2. TEABE EDASTAMINE ÜHENDKUNINGRIIGI ASUTUSELT ELI TEAVITATUD ASUTUSELE JA VASTUPIDI

Väljaastumislepingu artiklis 46 on kehtestatud sätted, mille eesmärk on vajaduse korral hõlbustada vastavushindamist käsitleva teabe edastamist Ühendkuningriigis või ELis asutatud teavitatud asutuste vahel teavitatud asutuste õigusjärglaste määramise korral. Artikli 46 lõike 1 kohaselt peab Ühendkuningriik „tagama, et Ühendkuningriigis asutatud vastavushindamisasutuse käsutuses olev teave, mille see asutus on saanud, tegutsedes enne üleminekuperioodi lõppu liidu õiguse alusel teavitatud asutusena, tehakse sertifikaadi omaniku taotlusel viivitamata kättesaadavaks liikmesriigis asutatud teavitatud asutusele, kellele sertifikaadi omanik on oma taotluses osutanud“. Artikli 46 lõikes 2 on esitatud samalaadne säte, mille kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et ELi teavitatud asutuste käsutuses olev teave tehakse sertifikaadi omaniku taotlusel kättesaadavaks Ühendkuningriigis asutatud vastavushindamisasutusele.

C. ÕIGUSNORMID, MIDA KOHALDATAKSE PÕHJA-IIRIMAAL PÄRAST ÜLEMINEKUPERIOODI LÕPPU

Pärast üleminekuperioodi lõppu kohaldatakse Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll¹⁸. Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll kohaldamisele annab perioodiliselt nõusoleku Põhja-Iirimaa assamblee, kusjuures protokoll esialgse kohaldamise periood kestab neli aastat pärast üleminekuperioodi lõppu¹⁹.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll kohaldatakse teatavaid ELi õiguse sätteid seoses Põhja-Iirimaa ja Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis. Lisaks on EL ja Ühendkuningriik Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis kokku leppinud, et selles ulatuses, milles ELi õigusnorme kohaldatakse seoses Põhja-Iirimaa ja Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis, koheldakse Põhja-Iirimaa, nagu see oleks liikmesriik²⁰.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokollis on sätestatud, et seoses Põhja-Iirimaa ja Ühendkuningriigi suhtes ja Ühendkuningriigis²¹.

¹⁸ Väljaastumislepingu artikkel 185.

¹⁹ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikkel 18.

²⁰ Väljaastumislepingu artikli 7 lõige 1 koostoimes Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikli 13 lõikega 1.

²¹ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikli 5 lõige 4 ja sama protokoll 2. lisa 18. jaotis.

See tähendab, et kui käesoleva teate osades A ja B viidatakse ELile, käsitatakse seda viitena, mis hõlmab Põhja-Iirimaad, ning kui viidatakse Ühendkuningriigile, käsitatakse seda viitena üksnes Suurbritanniale.

Täpsemalt tähendab see muu hulgas järgmist:

- Põhja-Iirimaal turule lastud väikelaevad ja jetid peavad vastama direktiivile 2013/53/EL;
- Põhja-Iirimaal toodetud ja ELi tarnitud väikelaevad ja jetid ei ole imporditud tooted;
- Suurbritanniast Põhja-Iirimaale tarnitud väikelaevad ja jetid on imporditud tooted;
- importija ja volitatud esindaja võivad olla asutatud Põhja-Iirimaal;
- kui liidu õiguse sätetega nõutakse liikmesriiki tähistava kordumatu koodi esitamist, esitatakse tähis „UK(NI)”²²;
- ELis asuva teavitatud asutuse väljastatud vastavussertifikaadid ja sellisele asutusele viitavad ehitusjärgse hindamise identifitseerimiskoodid on Põhja-Iirimaal kehtivad;
- Suurbritannias asuva teavitatud asutuse väljastatud vastavussertifikaadid ja sellisele asutusele viitavad ehitusjärgse hindamise identifitseerimiskoodid ei ole Põhja-Iirimaal kehtivad.

Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokolliga välistatakse aga võimalus, et Ühendkuningriik saaks seoses Põhja-Iirimaaga

- osaleda liidu otsuste tegemises ja kujundamises²³;
- algatada vastuväite-, kaitsemeetmete ega vahekohtumenetlust, kui menetlus on seotud ELi liikmesriikide kehtestatud normide või standarditega või nende antud või läbiviidud hinnangute, registreeringute, sertifikaatide, heakskiitmiste ja lubadega;²⁴
- tugineda seaduslikult Põhja-Iirimaal turule lastud toodete puhul ning Ühendkuningriigis asutatud asutuste või organite väljaantud sertifikaatide või nende muu tegevuse puhul päritoluriigi põhimõttele või vastastikusele tunnustamisele²⁵.

Täpsemalt tähendab viimane punkt muu hulgas järgmist.

---

²² Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikli 7 lõige 2. Tehniliste piirangute tõttu, mis on tavaliselt seotud andmebaasidega, võib olla vaja piirduda kahekohalise riigikoodi esitamisega. Sellisel juhul tuleks kasutada veel määramata numbrikombinatsiooni.

²³ Kui on vaja vahetada teavet või vastastikku konsulteerida, toimub see Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikliga 15 loodud ühises nõuandetöörühmas.

²⁴ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikli 7 lõike 3 viies lõik.

²⁵ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikli 7 lõike 3 esimene lõik.

- Põhja-Iirimaal asuvate teavitatud asutuste väljastatud vastavussertifikaadid ja sellistele asutustele viitavad ehitusjärgse hindamise identifitseerimiskoodid on kehtivad ainult Põhja-Iirimaal. Sellised sertifikaadid ja teated ei ole kehtivad ELis²⁶. Kui väikelaevad ja jetid on sertifitseerinud Põhja-Iirimaal asuv teavitatud asutus, tuleb CE-vastavusmärgise kõrvale paigaldada tähis „UK(NI)“²⁷. See eristatav märgis võimaldab teha kindlaks väikelaevad ja jetid, mille saab seaduslikult turule lasta Põhja-Iirimaal, kuid mitte ELis.

Üldteave väikelaevade ja jettide suhtes kohaldatavate liidu õigusaktide kohta on esitatud komisjoni veebisaidil väikelaevade ja jettide sektorit käsitlevate ELi õigusnormide kohta (https://ec.europa.eu/growth/sectors/maritime/recreational-crafts_et). Vajaduse korral lisatakse nendele veebilehtedele täiendavat teavet.

Euroopa Komisjon

Siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat

---

²⁶ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikli 7 lõike 3 neljas lõik.

²⁷ Iirimaa ja Põhja-Iirimaa protokoll artikli 7 lõike 3 neljas lõik.